

het MOT | Nieuwsbrief

maart 2013

Inhoud

Stage "Bouw zelf je oven" | Maandag 17 t.e.m. woensdag 19 juni
 Cursus "Werken met de zeis" | Zaterdag 27 april
 Het Atelier Smeden in een nieuw jasje
 Stuk in de kijker | De rosmolen

Stage "Bouw zelf je oven" | Maandag 17 - woensdag 19 juni

Dit jaar is het weer zover: het MOT organiseert opnieuw de stage "Bouw zelf je oven". Tijdens die driedaagse stage bouw je in een groepje van vier en onder toezicht van een ervaren ovenbouwer stap voor stap een bakoven. De verschillende bouwstadia van onderbouw, ovenvloer en ovengewelf worden uitgelegd en geoefend. Na de stage kan je thuis zelf aan de slag! [Meer info.](#)

Praktisch

Wanneer? Maandag 17 t.e.m. woensdag 19 juni van 9 u. tot 18 u.
 Waar? het MOT | Guldental, Guldental 20 te 1850 Grimbergen.
 Prijs? € 250 per deelnemer.
 Inschrijven? Noodzakelijk. Mogelijk vanaf maandag 4 maart om 8 u.
 Meer info.

Cursus "Werken met de zeis" | Zaterdag 27 april

In samenwerking met Natuurpunt Grimbergen en Inverde organiseert het MOT de cursus "Werken met de zeis". In het licht van de oudere technieken kan vandaag de zeis haar nut nog bewijzen. De zeis lijkt in het tijdperk van de bosmaaier misschien wat ouderwets en nodeloos vermoeiend. Toch heeft dit werktuig heel wat voordelen voor wie er mee om weet te gaan. Een zeis maakt geen lawaai en is niet vervuילend. Bovendien heb je ook minder kans op wegslingerende steentjes of beschadiging van planten. Volgens onze ervaren lesgever is werken met de zeis zelfs heel aangenaam voor lichaam én geest!

Tijdens deze ééndaagse cursus gaan we in op de afstelling, het haren en wetten van de zeis en leren we de juiste beweging aan. Theorie én praktijk wisselen elkaar voortdurend af! Voor de cursus is geen voorkennis vereist.

Praktisch

Wanneer? Zaterdag 27 april van 9 u. tot 16 u.
 Waar? het MOT | Liermolen, Vorststraat 8 te 1850 Grimbergen.
 Prijs? € 55 per deelnemer, € 45 voor leden van Natuurpunt Grimbergen.
 Inschrijven? Noodzakelijk: 02 270 81 11 of info@mot.be. Maximum 8 deelnemers.

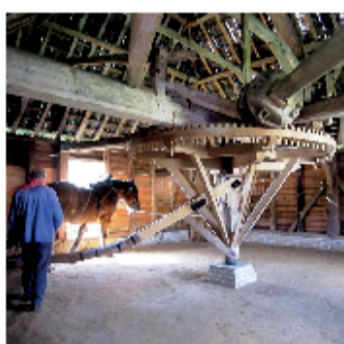
Het Atelier Smeden in een nieuw jasje

Het Atelier Smeden is een activiteit voor scholen en duurt een halve dag en gaat door in de smidse van het MOT aan het Guldental. Vanaf april 2013 wordt het Atelier Smeden in een nieuw jasje gestoken. De smid krijgt versterking van een educatief medewerker. Dit geeft ons de kans om de klas in kleinere groepjes te verdelen. Alle leerlingen kunnen het gloeiende ijzer smeden terwijl de klasgenoten dieper ingaan op de eigenschappen van ijzer, de taken van de dorpsmid en het nodige gereedschap.

Het Atelier Smeden wordt aangeboden voor klassen vanaf het vijfde leerjaar lager onderwijs tot het zesde jaar secundair onderwijs. De inhoud en de aanpak worden aangepast per graad. [Meer info.](#)
 Om te reserveren: 02/270.81.11, vragen naar Jan Selleslagers, info@mot.be.

Stuk in de kijker | De rosmolen

Houten rosmolen die een maalsteen aandrijft.
 © Openluchtmuseum Bokrijk, Genk.

Wind, water en spieren. Dat is de slagzin van het MOT. Het is dan ook niet verwonderlijk dat je bij een bezoek aan het museum een windturbine en twee watermolens kan ontdekken. Daarnaast hebben we een vierde molen, die niet door wind of water wordt aangedreven, maar met spierkracht: de rosmolen. Door een of meerdere paarden in een rosmolen in te spannen en rondjes te laten lopen, kan hun kracht in een draaiende beweging worden omgezet. Die beweging wordt gebruikt om bijvoorbeeld maalstenen of pompen aan te drijven. De meeste rosmolens werden grotendeels uit hout gemaakt, maar vanaf 1850 kwamen er ook metalen molens op de markt die gemakkelijk ingeschakeld konden worden om wanmolens, dorsmolen, strosnijders, enz. in beweging te brengen.

Metalen rosmolen die pletter aandrijft.
 Handelscatalogus *Simon frères. Appareils de laiterie. N° L. 15, Cherbourg 1912-1913.*

Rosmolen te Eernegem.
 © L. Devliegher, 1976.

Graankorrels uit de aren slaan met een dorsvlegel is zwaar en langdurig werk en de hulp van de dorsmolen was dan ook meer dan welkom. Naast de metalen rosmolens kwamen ook de locomobielen en later andere motoren op die grotere dorsmachines konden aandrijven. Toch bleven er op heel wat hoeves rosmolens in gebruik. Tot met de komst van de tractoren was er immers toch steeds paardenkracht voorhanden en naast de dorsmachine konden er ook wanmolens, strosnijders en andere toestellen mee worden aangedreven.

De rosmolen aan de Tommenmolen.

De rosmolen die je kan bewonderen aan de [Tommenmolen](#) werd in 1981 aan het MOT geschonken. Daarvoor stond hij bij een boerderij in Berlaar en werd hij gebruikt om een dorsmolen aan te drijven. Op de molen staat de producent en de productiedatum vermeld: Leon Claeyns, Zedelghem, 1923. Onze rosmolen is niet de enige die bewaard is gebleven, ook in andere musea en bij een aantal boerderijen kan je er nog vinden. Een groot aantal ervan kan je ontdekken in het [Belgisch Molenbestand](#). Ken je er nog één die niet is opgenomen in het overzicht, laat het dan weten. Ook foto's, verhalen of andere documentatie in verband met de metalen rosmolens zijn meer dan welkom!

het MOT | Museum voor de Oudere Technieken
 Guldental 20 - 1850 Grimbergen
 T 02 270 81 11 - F 02 270 09 83
info@mot.be
www.mot.be